

**Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanmış olup, yaklaşık maliyetin hazırlanmasında abartılı metrajlar ve afaki imalâtlara yer verilmesi, tadilat ve onarımların bir kısmı az miktarda yapılmış, bir kısmı hiç yapılmamış olmasına rağmen tamamı yapılmış gibi gösterilerek fazla ödeme yapılmak suretiyle idarenin zarara uğratılması nedenleriyle idarenin uğradığı zararın ve haksız tahsil edilen iş bedelinin, yüklenici ile yaklaşık maliyeti hazırlayan ve kontrol görevini ihmal**

**ederek fazla ödeme yapılması  
hk**

**Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanmış olup, yaklaşık maliyetin hazırlanmasında abartılı metrajlar ve afaki imalâtlara yer verilmesi, tadilat ve onarımların bir kısmı az miktarda yapılmış, bir kısmı hiç yapılmamış olmasına rağmen tamamı yapılmış gibi gösterilerek fazla ödeme yapılmak suretiyle idarenin zarara uğratılması nedenleriyle idarenin uğradığı zararın ve haksız tahsil edilen iş**

# bedelinin, yüklenici ile yaklaşık maliyeti hazırlayan ve kontrol görevini ihmal ederek fazla ödeme yapılması hk

15. Hukuk Dairesi

2015/6246 E. , 2016/2940 K.

## “İçtihat Metni”

Mahkemesi :Asliye Hukuk Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün duruşmalı olarak temyizen tetkiki davacı vekili tarafından istenmiş olmakla duruşma için tayin edilen günde davacı vekili Avukat ... ile davalı . vekili Avukat ... ve davalı ... vekili Avukat ... geldi. Davalı ... vekili gelmedi. Temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan taraflar avukatları dinlendikten sonra vaktin darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması başka güne bırakılmıştı. Bu kere dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanmış olup, yaklaşık maliyetin hazırlanmasında abartılı metrajlar ve afaki imalâtlara yer verilmesi, tadilat ve onarımların bir kısmı az miktarda yapılmış, bir kısmı hiç yapılmamış olmasına rağmen tamamı yapılmış gibi gösterilerek fazla ödeme yapılmak suretiyle idarenin zarara uğratılması nedenleriyle idarenin uğradığı zararın ve haksız tahsil edilen iş bedelinin, yüklenici ile yaklaşık maliyeti hazırlayan ve kontrol görevini ihmal ederek fazla ödeme yapılmasına neden olan idare elemanından tahsili istemine ilişkin olup; mahkemece davanın

reddine dair verilen karar, davacı iş sahibi idare vekilince temyiz edilmiştir.

Mülkiyeti davacı idareye ait olan ve...’da bulunan ...’nin bir kısım onarım işlerinin idarece yaptırılmasına karar verilmesi üzerine görevlendirme sonucu davalılardan ... ve dava dışı Hâkime Lale Durakoğlu tarafından belirlenen yaklaşık maliyetin idare tarafından onaylanması sonucu çıkılan ihalede iş, davalı yükleniciye verilerek 07.12.2006 tarihli sözleşme imzalanmış, yer teslimi yapılarak yüklenici tarafından işe başlanmıştır. Sözleşmenin 6. maddesine göre, sözleşme “Anahtar teslimi götürü bedel” esaslı olup, iş bedeli de 165.660,14 TL’dir. Sözleşmenin 7. maddesine göre, KDV’nin sözleşme bedeline dâhil olmayıp iş sahibi tarafından yükleniciye ayrıca ödeneceği kabul edilmiştir.

Yükleniciye 1 adet hakediş nedeniyle ödemeler yapılmışsa da, işin geçici ve kesin kabulü ile kesin hesap işlemleri yapılmamıştır.

Davalı yüklenici ile idare elemanlarına karşı ileri sürülen iddialar ve talep edilen zararların cinslerine göre davada çözümü gereken husus, ihale evrakları arasında bulunan yaklaşık maliyet cetveli ile ihale dokümanlarındaki fiyatların gerçek piyasa fiyatlarına uygun düşüp düşmediği ve kabul edilemeyecek derecede fazla ihale bedeli belirlenip sözleşme yapılıp yapılmadığı ile yüklenici tarafından gerçekleştirilen imalâtlara göre hak ettiğinden fazla ödeme yapılıp yapılmadığından ibarettir. Davalı yüklenici, gerçekleştirdiği imalâttan fazla yapılan ödemelerden her halükârda sorumlu ise de, ihale evraklarının hazırlanması, yaklaşık maliyet ve birim fiyatların mahal listesi ile işin niteliğine aykırı olarak belirlenmesi ile fiyatın fahiş olarak tespitinde katkısı olduğu ispat edilemediği sürece bu sebeple yapılan fazla ödemelerden sorumlu değildir.

Diğer yandan davacı idare, yaklaşık maliyet cetveli ile ihale dokümanlarındaki fiyatların piyasa fiyatlarının üzerinde tespit edildiği, mahal listesinin abartılı olarak düzenlendiği ve hayali imalâtlara yer verildiğini ileri sürdüğünden,

yaklaşık maliyet cetveli ve ihale dokümanlarındaki fiyatların belirlenmesinde görevli idare elemanları fiyatlar ve imalâtların yüksek belirlenmesi ile fazla ödeme yapılmasında kusurlu olduklarının saptanması halinde bu sebeple oluşan idare zararından, kontrol görevi olup bu görevi ihmal ederek fazla ödeme yapılmasına neden olan idare elemanları da haksız fiil hükümlerine göre kusurlarıyla oluşan fazla ödemeden kaynaklı idare zararından sorumludurlar.

Dosya kapsamından kesin hesap işlemlerinin yapılmadığı anlaşılmakta ise de; yüklenici tarafından onarım işinin bitirildiği belirtilerek iş sahibine teslim edildiği ve 1 adet hakediş belgesinin düzenlendiği, geçici ve kesin kabulün yapılmadığı, davacı idare tarafından da fazla ödeme yapıldığı ve idarenin zarara uğratıldığından bahisle kesin hesap işlemleri yapılmayarak eldeki dava açıldığına göre, mahkemece kesin hesabının çıkartılarak sonucuna göre fazla ödeme yapıp yapılmadığı, davacı idarenin zarara uğrayıp uğramadığı ve davalıların hangi hukuki sebeplerle sorumlu olacaklarının tespiti gerekir. Erken açılan bir davadan söz edilemeyeceği gibi, ihtilâfın halli için geçici ve kesin kabul ile kesin hesap işlemlerinin yapılmasını bekleme zorunluluğu da bulunmamaktadır.

Bu durumda, mahkemece öncelikle, sözleşme eki ihale evrakları ve dokümanlarında yapılması kararlaştırılan işlerin dosyada yer alan evraklardan yararlanılarak, gerekirse davaya dayanak teşkil eden belgeler bilirkişiler kuruluna incelettirilerek yapılması kararlaştırılan işlerde hangi imalâtlarla ilgili fahiş bedel belirlendiği yönünde itirazların bulunduğu da tespit edilip, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 195. maddesi uyarınca sözleşme tarihi itibarıyla gerçek piyasa fiyatlarının ticaret ve sanayi odaları ile ilgili meslek kuruluşlarından sorularak tespit edildikten sonra bilirkişi kurulundan yaklaşık maliyet cetveli, mahal listesi, ihale evrakları ve sözleşme bedelinin belirlenmesinde davalı idare elemanlarının ihmal ve kusurları bulunup bulunmadığı varsa dereceleri ve miktarları ile davalı yüklenicinin sözleşme ile eki ihale dokümanlarına göre yapımını üstlendiği halde hiç

yapmadığı ya da eksik yaptığı işler olup olmadığı ve bunlar sebebiyle kendisine ne miktarda fazla ödeme yapıldığı, kontrol ile geçici kabul komisyonunda görevli olan davalı idare elemanlarının kontrol ve denetim

görevini ihmal sebebiyle fazla ödemeye neden olup olmadıkları ve miktarı konusunda gerekçeli ve denetime elverişli ek rapor alınıp, davalı yüklenici ve idare çalışanlarının, ihale evraklarında fiyatın yüksek belirlenmesi ya da hayali imalât gösterilmesinde katkısı bulunup bulunmadığı değerlendirilerek, konuyla ilgili olarak halen yargılaması devam eden ... Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2010/137 Esas sayılı dosyasında verilecek kararın sonucu da beklenerek, uygun bir karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ve yanlış değerlendirme ile davanın reddine karar verilmiş olması doğru olmamış, kararın bozulması gerekmiştir.

**SONUÇ:** Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı iş sahibi idare vekilinin temyiz itirazlarının kabulüyle, hükmün davacı idare yararına BOZULMASINA, 1.350,00 TL duruşma vekâlet ücretinin davalılardan alınarak Yargıtay'daki duruşmada vekille temsil olunan davacı idareye verilmesine, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davacıya geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 23.05.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.